

Det objektive ansvar skal som udgangspunkt gælde, selv om virksomhederne har handlet i overensstemmelse med *forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed*. Det objektive ansvar skal dog ikke gælde, hvis forskrifterne er ufravigelige.

Det foreslåede objektive ansvar, der er udtryk for en skærpelse af skadevolders ansvar, skal kun gælde for skader, der forvoldes *efter* de nye reglers ikrafttræden.

Der foreslås særlige regler om *forældelse* af det objektive ansvar. Den almindelige forældelsesfrist på 5 år foreslås opretholdt, mens den 20-årige forældelsesfrist foreslås ændret til 30 år.

Det foreslås endvidere, at der skal tegnes *obligatorisk forsikring* til dækning af det objektive ansvar. Da de eksisterende forsikringsmuligheder ikke på alle punkter giver dækning for de skader, der er omfattet af det objektive ansvar, foreslås det, at forsikringens omfang og vilkår mindst skal svare til, hvad der i almindelighed er opnåeligt på forsikringsmarkedet. Offentlige virksomheder skal dog være fritaget for pligten til at tegne forsikring.

Forsikringen skal for de fleste virksomheder dække skader på 10 mio. kr. om året. For nogle meget risikobetonede virksomheder (de såkaldte Seveso-virksomheder, hvoraf der er ca. 30 i Danmark) skal forsikringen dække skader på 100 mio. kr. om året.

Assurandør-Societetet har under udvalgsarbejdet oplyst, at *præmieudgifterne* vedrørende de virksomheder, som er omfattet af Miljøministeriets liste over virksomheder, der skal have en miljøgodkendelse (det drejer sig om ca. 15.000 virksomheder), vil udgøre i gennemsnit ca. 10.000 kr. pr. virksomhed om året, dvs. i alt 150 mio. kr. om året. Hertil kommer præmieudgifter vedrørende de landbrugsvirksomheder, der er omfattet af det objektive ansvar, og virksomheder med nedgravede olietanke med 6.000 liter eller derover. Der foreligger ikke noget skøn over, hvor meget præmieudgifterne for disse virksomheder vil udgøre.

5. Lovforslagets hovedindhold

5.1. Indførelse af generelle regler om erstatningsansvar for miljøskader

I Miljøerstatningsudvalgets betænkning fremhæves det, at der i takt med den almindelige samfundsmæssige udvikling i ikke uvæsentligt omfang sker en mere intensiv anvendelse af naturressourcerne. I denne sammenhæng anses det i stigende grad som en vigtig opgave at søge at bekæmpe de skadevirkninger, som industri, landbrug, trafik m.m. forårsager på omgivelserne. I den forbindelse varetages de præventive hensyn i vidt omfang i lovgivningen om

miljøbeskyttelse. I tilknytning hertil varetager de civilretlige erstatningsregler imidlertid en vigtig funktion. Reglerne bør støtte og supplere de præventive formål i miljøbeskyttelseslovgivningen bl.a. ved at være baseret på en nøje afvejning af, hvem der bør bære risikoen for en miljøskade.

Det understreges desuden i betænkningen, at en væsentlig funktion af erstatningsreglerne er at sikre skadelidtes retsstilling, således at denne i tilstrækkeligt omfang kan rejse krav om skadeserstatning over for forureneren i anledning af en miljøskade.

I betænkningen har udvalget gennemgået den gældende retstilstand og de gældende reglers muligheder for at tilgodese bl.a. de nævnte formål. På denne baggrund har udvalget vurderet behovet for indførelse af generelle regler om erstatningsansvar for miljøskader.

Om den gældende retstilstand bemærkes det i betænkningen bl.a., at det i teori og praksis har givet anledning til tvivl nærmere at fastlægge ansvarsgrundlaget vedrørende miljøskader. Det bemærkes endvidere, at de gældende regler ikke synes at være tilstrækkelig konsekvente, idet de foreliggende lovbestemmelser er få og spredte, ligesom reglerne findes på områder, der ud fra en erstatningsretlig synsvinkel kan synes ret tilfældige. Endvidere fremhæves det, at der i domstolspraksis på nogle områder har vist sig behov for at indføre et strengere ansvarsgrundlag end culpereglen.

På denne baggrund har et stort flertal af udvalgets medlemmer fundet, at de gældende regler ikke fuldt ud kan supplere miljøbeskyttelseslovgivningens præventive formål i henseende til at forebygge miljøskader. Flertallet anfører i den forbindelse, at usikkerheden angående gældende ret gør det vanskeligt for potentielle skadevoldere at forudse, under hvilke omstændigheder der skal betales erstatning for en miljøskade. Dette medfører, at potentielle forurenere vil kunne opfatte det som en tilfældighed, om ansvar kan gennemføres, og det betyder, at det kan være vanskeligt at fordele udgifter til afværgelse og oprydning af forurening bredt i den enkelte erhvervsbranche.

Flertallet finder desuden, at den gældende retstilstand ikke giver den fornødne tryk på skadelidtes retsstilling i henseende til at sikre, at skadelidte kan rejse krav over for skadevolder om erstatning for det lidte tab.

Flertallet af udvalgets medlemmer har af disse grunde fundet, at der er et klart behov for at indføre generelle regler om ansvar for miljøskader, jf. i det hele betænkningen, s. 111-116.

Justitsministeriet kan tiltræde denne vurdering i